1843.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 31 OCTOBER.

Bekendmaking voor de Scheepvaart.

Door de afgedane herstellingen aan de oude Schoterzijl, gelegen in den Statendijk, bij *Slijkenburg*, kan de passage der Scheepvaart door die Zeesluis, van heden af weder geregeld plaats hebben, waarvan bij deze aan de belanghebbenden wordt kennis gegeven.

Leeuwarden, den 26 October 1843.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 27 October 1843, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,70.
Van de *Rogge* per last . . . . - 184,50.

Leeuwarden, den 28 October 1843.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 19 *October*. De Nederlandsche luitenant-generaal hertog *Bernhard van Saxen Weimar*, die gedurende zijn verblijf van drie weken, met veel onderscheiding is ontvangen, heeft den 16 dezer met zijn' oudsten zoon Weenen weder verlaten. Prins *Gustaaf*, zijn derde zoon, blijft alhier terug, om aan het ingenieurs Akademie zijne militaire opvoeding te voltooijen. De Nederlandsche gezant, baron *van Heeckeren*, heeft de rij van diners geopend, welke ter eere van den hertog zijn gegeven. Den avond bragt de hertog gewoonlijk in de salon van Prins *von Metternich* door.

DUITSCHLAND.

GERNSHEIM, *den* 21 *October*. Een stoomboots-ongeluk op den Rijn heeft gisteren grooten schrik verspreid; doch hoe groot de schade ook zij, heeft geen mensch daarbij het leven verloren. Gisteren avond omstreeks 8 ure in diepe duisternis geraakten tusschen onze stad en Rheindürkheim de afwaarts varende stoomboot *der König* en de opwaarts gaande *Leopold* zoo sterk in botsing dat laatstgenoemde oogenblikkelijk te gronde ging. Eer *der König* gewend had om de hulp roependen te redden was het grootste gedeelte van *den Leopold* reeds gezonken; met moeite gelukte het nog de personen te redden. Geld en goed is verdwenen, waaronder ook eene reiskoets. Men zegt, dat zich tusschen de 70 en 80 menschen op de verongelukte boot hebben bevonden; zij kwamen ten deele van alles ontbloot hier aan. Van de vrouwen werden eenige nog bewusteloos hier aan den wal gebragt. De postwagen was gisteren avond te klein; verscheidene andere rijtuigen gingen van hier met geredde passagiers naar Worms, enz. De angst en het geschreeuw op den onder vreesselijk gekraak oogenblikkelijk wegzinkenden *Leopold*, moeten in der daad hartverscheurend zijn geweest, en het is waarlijk als een wonder aan te merken, dat alle de schepelingen (andere berigten spreken van een 60tal) zijn gered geworden. Wel spreekt men van eenige vermiste matrozen, doch gelooft dat zich ook dezen hebben gered. De verongelukte prachtige stoomboot *Leopold* wordt gezegd tot over het dek onder water te liggen en de op het vaartuig zich bevindende goederen zijn door den stroom weggesleept. Of iemand schuldig is aan het ongeluk is nog onbekend.

KOBLENZ, *den* 22 *October*. Men heeft alhier drie deelnemers aan den voor langen tijd in den Dom te Aken gepleegden kerkroof gearresteerd. Een jongen uit Ehrenbreitstein bood den goudsmid *Joachim* een sterk verguld stuk zilver van den voet eens kelks ter verkoop aan. De goudsmid werd achterdochtig en deed de policie waarschuwen, die aldus op het spoor kwam.

— In het Erzgebergte is op Michaelisdag reeds eene menigte sneeuw gevallen, welke een vroeg wintergezigt oplevert.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 25 *October*. Heden vertrekken H. M. en Prins *Albert* naar Cambridge, alwaar, zoo van wege het stedelijk bestuur als van dat der Universiteit, de toebereidselen tot hunne ontvangst met ijver zijn voortgezet. Eene algemeene illuminatie zal echter niet plaats hebben, maar de eerepoorten zullen des avonds luisterrijk verlicht en een groot vuurwerk afgestoken worden. Het verblijf der Vorstelijke Personen schijnt van zeer korten duur te zullen zijn. Men herinnert zich bij deze gelegenheid uit de oude geschiedschrijvers het bezoek, eens door Koningin *Elizabeth* te Cambridge afgelegd, en hoe zij toen niet alleen door de doctoren der Universiteit op onderscheidene latijnsche redevoeringen werd vergast, en proeven van de bekwaamheid der studenten in de kennis der wijsbegeerte, scholastieke godgeleerdheid, het burgerlijk regt en andere wetenschappen, eenige uren achtereen, met groot genoegen, bijwoonde, maar ook zelve eene vrij lange latijnsche redevoering uitsprak.

Omtrent de twee Vorstelijke Reizigers welke zich thans hier te Lande ophouden verneemt men het volgende: de grootvorst *Michael* is Zondag op Drayton-Manor, het landgoed van sir *R. Peel*, aangekomen, en heeft dien dag aldaar in zeer uitgezocht gezelschap, ter zijner eere genoodigd, doorgebragt, waarop hij Maandag naar Witley Court, de verblijfplaats der Koningin Weduwe, vertrokken is. De Hertog van Bordeaux heeft een bezoek bij den admiraal sir *P. Durham* afgelegd, en is vervolgens een togt door Fifeshire gaan maken.

Den 21 dezer is de Geheime Raad te Dublin vergaderd geweest, en wilde het gerucht dat eene proclamatie uitgevaardigd zou worden, waarbij de vergadering der Nationale Associatie tot herroeping der Unie, die des Maandags daaraanvolgende gehouden moest worden, als onwettig werd verboden. Zulks is echter niet geschied en de vergadering heeft, in het nieuw gesticht gebouw, Conciliation-hall genaamd, plaats gehad. De heer *D. O'Connell* nam, onderanderen, het woord, en zeide de nieuwe vergaderzaal niet beter te kunnen inwijden dan door de verkondiging dezer twee waarheden, dat er slechts één weg bestond om de herroeping der Unie te verwerven, namelijk, geene andere dan vreedzame en wettige middelen daartoe te bezigen, en ten andere dat die herroeping zeker was. Hunne zaak maakte overal voortgangen; de sterkte der beide hoofdpartijen was te Londen op de proef gesteld, en de vriend van Ierland, *Pattison*, had de overwinning behaald. Wat de krijgsmagt betrof, het gaf hem genoegen acht en twintigduizend soldaten in Ierland te zien; het waren zoo vele schellingen daags welke het Gouvernement daar nutteloos uitgaf. De opbrengst der wekelijksche renten nam voortdurend toe. Hij eindigde met aan te kondigen dat hij den volgenden dag twee motien doen zou, de eene waarvan het indienen van wekelijksche rapporten uit alle oorden des Lands ten doel had, terwijl de andere strekken zou om in elke parochie verzoekschriften aan de Koningin, tot bereiking van het groote oogmerk, te doen teekenen; welke verzoekschriften hij zeker was dat te zamen weldra met vijf millioenen handteekeningen bedekt zouden wezen.

Het doel van den vermelden Geheimen Raad is geweest te besluiten dat de onlangs door het Parlement aangenomen wapenwet voor Ierland den 3 November, zijnde dit de dag na het openen der assises, in werking komen zal.

O'Connell heeft bij de stedelijke regering van Dublin een besluit doorgezet, hetwelk in de tegenwoordige omstandigheden gewigtig mag geacht worden, namelijk om haar te doen verklaren dat de kennisgeving der proclamatie van het Iersche gouvernement aan den lord maire dier hoofdstad, waarbij het houden der volksvergadering te Clontarff werd verboden, te laat geschied is om te kunnen vermoeden dat de inwoners nog tijdig genoeg hadden kunnen gewaarschuwd worden zich van de bijwoning dier vergadering te onthouden. Slechts negen van de zeven en veertig tegenwoordig zijnde leden hebben zich tegen de motie van den heer *O'Connell* verklaard.

Den 20 dezer is door *O'Connell* eene nieuwe proclamatie aan het volk van Ierland uitgevaardigd. Aansporing tot volharding, zoowel in het voortzetten van pogingen tot verkrijging van de herroeping der Unie, als in het bewaren van rust en kalmte, maakt de hoofdzaak in deze proclamatie uit.

De radicalen te Birmingham hebben vergeefsche pogingen aangewend om vrijheid te verwerven tot het houden van eene openbare vergadering, ten voordeele van de zaak der Iersche repealers. Niettegenstaande de lord maire dier stad tot de Whigpartij behoort, heeft hij zijne goedkeuring volstandig geweigerd, en zich daardoor den haat van vele zijner voormalige vrienden in het gemeentebestuur op zijn hals gehaald, die zich nu wreken willen door hem niet tot bijwoning van den jaarlijkschen stedelijken maaltijd te noodigen, hoedanige eer anders altijd den aftredenden lord maire bewezen wordt.

— Blijkens nadere uitvoerige berigten uit Jamaica, beliep de schade, door den jongsten zwaren brand te Kingston aangerigt, honderd acht en zeventig duizend vijf honderd ponden sterling. In alle plaatsen van het eiland hadden zich commissien gevormd, om den nood der ongelukkige slagtoffers te lenigen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 25 *October*. Te Sarragossa begonnen, volgens de laatste berigten, de noodwendigste levensmiddelen te ontbreken, en men dacht dat, zoodra de verwacht wordende zware artillerie aangekomen zou zijn, die stad weldra zou moeten kapituleren. Nogtans is het aan eene colonne der insurgenten gelukt zich een doortogt naar den kant van Cinco Villas te banen, waar zij trachten moest de bevolking in opstand te brengen.

— Tusschen de troepen van *Prim* en *Ametler* is een nadere wapenstilstand voor eenige dagen gesloten en een vleugel-adjudant in allerijl naar het hoofdkwartier van den generaal *Sanz* te Gracia en een ander naar Madrid gezonden, om die overeenkomst te doen erkennen.

— Sommigen beweren dat het tegenwoordig Bestuur in Spanje het stelsel van den heer *Mendizabal* volgt, en in zijne dagbladen de gebeurtenissen in een te gunstig daglicht plaatst. Volgens deze lieden wint de opstand van Leon veld, en zou te Benavente, Zamora en Astorga sterke gisting heerschen, terwijl de aanhangers van *Espartero* te Corogna, St. Jakob de Compostella en in Gallicië grooten bijval vinden, en hunne bevelen tot verbreiding van den opstand van Gibraltar doen uitgaan.

— Reizigers hangen een allertreurigst tafereel van den toestand te Barcelona op. Die vroeger zoo welvarende en levendige stad gelijkt thans eene woestenij. Vijf zesde gedeelte der inwoners hebben haar verlaten; bijna alle winkels zijn gesloten, nagenoeg alle fabrijken hebben den arbeid gestaakt. Om hunne magt te versterken hebben de insurgenten de deuren der gevangenissen opengezet. Wie niet tot hunne partij behoort durft zich niet in het openbaar vertoonen, althans niet in een eenigzins fatsoenlijk gewaad. Zij dreigen de stad aan vier hoeken in brand te zullen steken, als zij het niet langer kunnen volhouden, wel overtuigd dat geene genade voor hen te hopen is. De pogingen van den Franschen consul *de Lessept*, om de ellende der welgezinde ingezetenen te lenigen, en hun aan boord der schepen zijner natie huisvesting en voedsel te verschaffen, zijn boven allen lof verheven.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 24 *October*. In doorgaans wel onderrigte kringen alhier verzekert men dat de heer mr. *P. van Akerlaken*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door Z. M. in den Nederlandschen adelstand is verheven. Sommigen meenen ook dat het plan om dien volksvertegenwoordiger de portefeuille van financien op te dragen nog niet geheel opgegeven zou zijn, maar dat men omtrent de voorwaarden der aanvaarding nog niet voldoende heeft kunnen overeenkomen.

De heer mr. *J. C de Jonge*, archivarius des Rijks, is tot staatsraad in buitengewone dienst benoemd geworden.

De heer mr. *J. van 's Gravenweerd*, staatsraad in buitengewone dienst, is, na een verblijf van ongeveer anderhalfjaar buitenlands, in deze residentie aangekomen, waar hij den winter denkt door te brengen.

Van den 25*sten*. Heden heeft alhier eene treurige, gelukkig zeldzame gebeurtenis plaats gehad: het was de uitvoering van de straffe des doods, waartoe *J. C. van Stenis*, bij arrest van het Prov. Geregtshof van Zuid-Holland, van 23 Junij jl., ter zake van vergiftiging, is veroordeeld. Men zal zich herinneren, dat *van Stenis* den 30 Sept. 1842, een ragout van zwezerikken en morilles aan zijnen oom *J. Mouthaan*, alhier, eenen grijsaard, gezonden had, welke ragout vergiftigd was. Het gebruik van die spijze had den 1 October des vorigens jaars den dood van dien oom ten gevolge, en had het overlijden van verschillende andere personen te weeg kunnen brengen. Aanvankelijk, en gedurende den geheelen loop van het regtsgeding voor het Prov. Hof, had *van Stenis* zich tot eene bloote ontontkentenis zijner misdaad bepaald. Eerst zes dagen na het uitspreken van het doodvonnis, den 29 Junij, heeft de ongelukkige aan eene commissie uit het Hof de volledige bekentenis zijner misdaad afgelegd. Den 29 Augustus jl. werd het door hem ingesteld beroep in cassatie verworpen. Terwijl laatstelijk het door hem gedane verzoek om gratie, van de hand gewezen werd.

Nadat hij in de laatste dagen het noodlottige berigt vernomen had, dat er geene aardsche hoop meer voor hem bestond, heeft hij zich tot den dood voorbereid, waarin hij reeds sedert maanden door de Wel Eerw. heeren Ds *Timmers Verhoeven* en *Huydecoper*, Predikanten alhier, was ondersteund. Met kalmte had hij zijne uiterste beschikkingen verordend, en schriftelijk van zijne vrouw, kind, naastbestaanden en betrekkingen afscheid genomen. De brieven, die hij geschreven, de gesprekken, die hij gehouden heeft, leverden het bewijs op, dat hij innig gevoelde de verschrikkelijke misdaad, welke hij op deze wereld begaan had; dat hij het grootste berouw daarover betoonde en dat hij den Almagtige afsmeekte, zijner genadig te willen zijn. — Onder de laatste brieven, welke hij schreef, behoorde die aan zijn eenig kind. Hij laat hetzelve den Bijbel na, een boek waarvan hij zich te laat had doordrongen, en waarvan hij de voorschriften aan zijn kind ten ernstigste aanbeveelt, daar zij hetzelve op den weg der deugd zullen houden en voor het kwaad bewaren. Hij schrijft zijnen noodlottigen en treurigen val toe aan zijne mindere bekendheid met dat Boek, waarin hij de laatste dagen hulp en troost gevonden heeft

Reeds vroegtijdig hadden zich de Wel Eerw. heeren Ds. *Timmers Verhoeven* en *Huydecoper* naar den Kerker begeven om den ongelukkige op dezen noodlottigen dag, den laatsten zijns levens, bij te staan. Ten over elf ure werd hem door den Proc. Gener., bij het Prov. Geregtshof alhier, in tegenwoordigheid van sommige Raadsheeren en den Griffier van het Hof, afgevraagd, of hij nog eenige verklaring of mededeeling te doen had, welke vragen hij ontkennend beantwoordde.

Ten half twaalf ure heeft de Wel Eerw. heer *Timmers Verhoeven*, in eene der zalen van het huis van verzekering eene treffende aanspraak gehouden, waarin Z. Wel Eerw. op eene hartroerende wijze het treurige oogenblik schetste, hetwelk voor den veroordeelde genaderd was. Hij herinnerde hoe zeer dezelve gezegend geworden was door wereldlijke bezittingen en hoe jammerlijk het was, dat zulk een man tot eene zoo verschrikkelijke misdaad was gekomen; Z. Wel Eerw gaf te kennen, dat hij, wiens laatste uur geslagen was, diep berouw gevoelde, over de door hem bedrevene daad en dat hij zich gedurende maanden, maar vooral in de laatste dagen, voorbereid had, om als berouwhebbend zondaar en boeteling deze wereld te verlaten.

Na het houden van deze toespraak werd er door ZWEw. een gebed aangeheven, waarin de Hemelsche goedertierenheid en ontferming werd afgesmeekt voor den diep gezonken mensch, die weldra zijne straf zou ondergaan voor de door hem gepleegde misdaad, doch die spoedig voor den Troon des Almagtigen verschijnen zou, Die alleen in staat is, hem vergiffenis en genade te schenken. Met een innig geroerd hart namen alle aanwezigen aan dit gebed deel.

Daarna begaven zich de procureur-generaal, de raadsheeren uit het hof, de heeren *van Hogendorp* en *de Lange van Wijngaarden* en den griffier, in rijtuigen gezeten; naar de voor hem bestemde plaats op de Groote Markt, om, ingevolge art. 576 Wetboek van Strafvordering bij de te houden strafoefening tegenwoordig te zijn.

Vervolgens werd de veroordeelde te voet naar de strafplaats geleid, door de twee leeraren vergezeld wordende, benevens den deurwaarder van het hof, den heer *Reynders*, en begeleid en omgeven door geregsdienaren, infanterie en kavallerie. Ter plaatse van de strafoefening gekomen nam hij van de leeraren en den heer *Reynders* afscheid, en gaf hun den laatsten handdruk. Langs den weg naar de strafplaats en zelfs ook daar, waar hij van het aardsche leven zou scheiden, moet hij voortdurend ten innigste hebben gebeden, en de Goddelijke genade afgesmeekt, waarop, naar hem de troost der Godsdienst had geleerd, bij opregt berouw, ook de ergste misdadiger mag hopen. Met de grootste gelatenheid onderwierp hij zich aan zijn noodlot en weinige oogenblikken na 12 ure was hij de eeuwigheid ingegaan.

Onbegrijpelijk talrijk was de menigte, die zich op de strafplaats vereenigd had, zoowel uit deze stad als vreemdelingen.

Diep geschokt waren velen, door het uiteinde van den man, wiens zielsgesteldheid in den laatsten tijd doet vermoeden, dat hij bij vroegere zoodanige leiding nooit tot die misdaad ware vervallen, en welke voor hem hoop geeft op de Hoogste ontferming, die voor hem is afgesmeekt.

— Naar men verneemt, zijn het reserve bataillon van het 1ste regiment infanterie, thans garnizoen houdende te Doesburg, en het reserve bataillon van het 7de regiment infanterie te Zwolle in reserve liggende, bestemd om binnen weinige dagen naar Utrecht te marcheren, ten einde aldaar de reserve bataillons van de ontbonden wordende 9de en 10de regimenten infanterie te vervangen; dit mouvement zal voor den 15 November aanstaande geheel en al moeten zijn geaffectueerd.

Voorts verzeker men, dat de toelage, welke boven het gewone tractement door de hoofd-officieren en kapiteins te 's Gravenhage garnizoen houdende werd genoten, met primo Januarij aanstaande geheel en al zal ophouden, terwijl de toelage der 1ste luitenants met de helft en die der 2de luitenants met een vierde zal worden verminderd.

Van den 26sten. Z. M. heeft aan den gepensioneerden ritmeester der kavallerie, *A. van Riemsdijk*, den gepensioneerden kapt. der infanterie *van Hijlckama*, den gepensioneerden 1sten luitenant-kwartiermeester *J. Bec*, en den gewezen 2den luitenant der infanterie *A. G. W. Ramaer*, thans ontvanger der directe belastingen te Vollenhove, vergunning verleend tot het voortdurend dragen der activiteits-uniform van het wapen. waartoe zij respectivelijk hebben behoord.

Aan den gepensioneerden 2den luitenant kwartiermeester *H. W Roeby* is de rang van 1sten luitenant verleend, met vergunning tot het dragen der activiteits-uniform. Aan den 1sten luitenant *K. H T. Eijmael*, van het 2de regiment artillerie is het non-activiteits tractement verleend.

Z. M heeft bepaald, dat de toelagen aan de adjudanten des Konings en aan die van de Prinsen van Hoogstd. Huis, te rekenen van den 1sten Januarij 1844, met de *helft* zullen worden verminderd.

— Als een gevolg van en in verband met de aanstaande reorganisatie van het leger, meent men onderanderen het volgende te weten: de luitenant-kolonel der grenadiers *Heiermans* zou benoemd zijn tot kolonel plaatselijken commandant van Venlo; de kolonel van het gesupprimeerde regement jagers, *Goëts*, tot kolonel-commandant van het 1ste regement infanterie; de luitenant-kolonel *Mollinger*, thans commandant van het 1ste regement infanterie, tot kolonel plaatscommandant van Maastricht; tot kolonel-commandant van het 2de regement, de luitenant-kolonel *van Poolsum Booy*, thans commandant van het gesupprimeerde 9de regement; de luitenant-kolonel *Her*, commandant van het 2de regement infanterie, tot kolonel plaatscommandant van Nijmegen; de luitenant-kolonel *Wagener*, commandant van het 4de regement infanterie, tot kolonel-commandant van Amsterdam, en de luitenant-kolonel *Menzo*, commandant van het gesupprimeerde 10de regement, tot kolonel-commandant van het 4de regement infanterie. Onder de gepensioneerden noemt men onderanderen de majoors *George* en *Pieper*.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden vergaderd geweest en heeft zich bezig gehouden met het ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, waarover de beraadslagingen morgen zullen worden gehouden.

— Het *Staatsblad* no. 48 tot en met no. 58 bevat de wetten van 9 October 1843, houdende de verschillende laatstelijk vastgestelde hoofdstukken van de staatsbegrooting van 1844 en 1845, benevens de wet, tot vaststelling der middelen, om in de staats-uitgaven te voorzien.

De vastgestelde hoofdstukken bedragen als volgt:

		1844.		1845.
1. Huis des Konings . .	*f*	1,250,000	*f*	1,250,000
3. Buitenl. Zaken . .	„	543 960	„	543 960
4. Justitie	„	2,447,594	„	2,458,224
5. Binnenl. Zaken . .	„	4,216,271	„	4,117,006
6. Hervormde Kerk, enz.	„	1,651,588,52½	„	1,651,588,52½
7. R. Cath. Eeredienst .	„	563,715	„	563 415
9. A. Nationale Schuld .	„	35,125,828	„	35,064,853
10. Oorlog	„	12,458,000	„	12 313 000
11. Kolonion	„	98,775,60	„	97,774 40
Onvoorziene behoeften	„	500 000	„	500,000

Van den 27sten. Bij besluit van 17 October, heeft Z M. benoemd: tot commandant van de 1ste divisie infanterie, den luitenant-generaal *A. J. J.* baron *des Tombe*; tot commandant van de 2de divisie infanterie, den luitenant-generaal *A. Schuurman*, hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant; tot commandant van de 1ste brigade der 1ste divisie infanterie, den generaal-majoor jkh. *J. F. Serraris*; tot tot commandant van de 2de brigade der 1ste divisie infanterie, den generaal-majoor *O. J. H* graaf *van Limburg Stirum*, hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant; tot commandant der 1ste brigade van de 2de divisie infanterie, den generaal-majoor *J. Hulst*; tot commandant van de 2de brigade der 2de divisie infanterie, den generaal-majoor *H. A de Hart*; tot commandant van de reserve-brigade, den generaal-majoor jkh. *J. N. Everts*, hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant; tot commandant van de brigade-kavallerie, den generaal-majoor *J. F.* graaf *Dumonceau*, hoogstdeszelfs buitengewoon adjudant. Zijn de voornoemde generaals tevens eervol ontslagen uit hunne betrekkingen van commandanten van divisien of brigades infanterie of kavallerie, tot dus verre door hen bekleed.

Bij besluit van 21 October, is aan den luitenant-generaal *H. T. D. de Favauge*, commandant ad interim van de voormalige 2de divisie infanterie; aan den generaal majoor *J. J. Volkhemer*, commandant van de voormalige 2de brigade der 1ste divisie infanterie; aan den kolonel *F. B.* baron *van Gagern*, commandant van de opgeheven 1ste brigade kavallerie, en belast met het provinciaal commandement van Noord-Holland, aan wie, bij de nieuwe organisatie van het leger, geene bepaalde bestemming heeft kunnen worden aangewezen, een eervol ontslag uit hunne voorschreven betrekkingen verleend, en aan hen, te rekenen van en met den 1 Januarij 1844, het tractement van non activiteit, aan hunne rangen verknocht, toegelegd, in afwachting dat door Zijne Majesteit te hunnen aanzien nader zal worden beschikt.

ROTTERDAM, *den 27 October.* De Hertog van Nassau is een zeer dreigend levensgevaar ontkomen. Gedurende een hevigen storm wilde hij, met een klein jagt, van Biebrich naar Bingen oversteken, en zelf het roer besturen. Midden in den Rijn sloeg het scheepje om, maar de Hertog bezat tegenwoordigheid van geest genoeg om den mast te grijpen, en dus te midden der golven de hulp af te wachten. welke de schippers van Rudesheim hem weldra bragten. Gelukkig was het schrikverwekkend voorval door de grootvorstin *Elizabeth*, bruid van den Hertog, uit de vensters van haar hôtel te Bingen niet gezien, en heeft de moedige, maar meermalen wat al te roekelooze Vorst geene nadeelige gevolgen van zijn in het water storten ondervonden. — De Koning van Hanover is weder gedurende eenige dagen bedlegerig geweest, maar was den 21 dezer zoo ver hersteld, dat hij het vermaak der jagt weder dacht te gaan genieten. — Keizer *Nicolaas* is den 6den in volkomen welstand te Moskou aangekomen, en aldaar door zijne Gemalin, zijnen oudsten Zoon en twee Dochters ontvangen. — Prins *Albert* van Pruissen is naar Brunswijk afgereisd. — Uit Odessa schrijft men dat een Russisch eskader, uit zeven groote linieschepen, een fregat, eene stoomboot en een transportschip bestaande, onder de bevelen van den contre-admiraal *Tschitschagow*, aldaar den 28 September van Sebastopol gearriveerd was, en nadere bevelen inwachtte.

HAARLEM, *den 25 October.* Men verneemt, dat het Z. M. den Koning goedgunstig behaagd heeft, aan de commissarissen van de Societeit tot aanmoediging van de verbetering van het paardenras, hier te lande, de toezegging te doen van eene som van *f* 1200, voor eenen, ter gelegenheid der voorgenomene wedloopen, door inlandsche paarden te winnen prijs. Deze regt vorstelijke ondersteuning zal ongetwijfeld krachtig medewerken, om den goeden uitslag der genoemde instelling te verzekeren.

Van den 27sten. Gedurende den afgeloopen zomer is met ijver gearbeid aan de inrigting van het stoom-gemaal, het welk bij Sparendam wordt gestigt, en het welk gedurende en na het droogmaken van het Haarlemmer-meer, moet dienen, om, bij hoogen waterstand en ongunstige winden, het overtollige water uit Rijnlands-boezem op te malen en in het IJ uit te storten. — Hetzelve zal bestaan uit tien schepraden, elk ter breedte van ruim 2½ N. el, vijf ter weêrzijden, welke, door middel van stoomkracht, in beweging zullen worden gehouden; — met gekoppelde assen, om de werking, naar gelang der behoefte, te regelen. Het gebouw is bijna voltooid. De vier stoomketels zijn reeds gelegd, gelijk ook de liggende stoomcilinder. Aan de dijken van den boven-boezem wordt gearbeid, en men vleit zich, voor Julij van het volgende jaar eene proefmaling te zullen kunnen doen.

Aan het waterwerktuig, *de Leegwater*, bij Sassenheim, is almede met den meesten ijver voortgewerkt, en men hoopt, in den loop van het volgende jaar, de ringdijken, rondom den uit te malen waterplas, te zullen kunnen sluiten.

UTRECHT, *den 25 October.* De reserve bataillons zullen met eene compagnie worden verminderd en dus op 3 compagnien gebragt worden. Het reserve bataillon van het 10de reg., betwelk den 15 November van hier naar den Helder zal vertrekken, zal bij het 4de reg. worden ingelijfd, en aan den Helder de 3de divisie van het algemeen d*a*r landmagt vervangen, welke is opgehever.

Voorts vernemen wij, dat, met betrekking der tenne vcor de infanterie, is bepaald, dat de jassen van donker blaauw laken met roode uitmonstering, in plaats der witte, zullen zijn, de pantalons van licht blaauw laken; en dat deze kleedingstukken bij vernieuwing zullen kunnen worden aangeschaft, en met den 1 Januarij 1845 geheel moeten zijn ingevoerd.

ZWOLLE, *den 26 October.* Naar men verneemt is door de directie der Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart het plan ontworpen eener Naamlooze Maatschappij, tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche Diep, door middel van landaanwinning; en is hetzelve dezer dagen in de eerste plaats aan den Edel Achtb. Raad der stad Zwolle aangeboden; met dat gevolg, dat hetzelve met het hoogste welgevallen is ontvangen, en dat de Raad al dadelijk heeft besloten, om van stads wege voor een aantal van honderd aandeelen, ieder groot *f* 500, in de op te rigtene Maatschappij deel te nemen.

DEVENTER, *den 25 October.* De besmettelijke longziekte is onder het melkvee, op deze stads weide, tot het einde toe blijven voortwoeden, zoodat er, tot en met heden, als gestorven bekend zijn 172 beesten. In den loop der vorige week heeft men zich genoodzaakt gezien, de nog overige gezonde beesten de weide te doen verlaten en hen naar de stallen te brengen; er zijn echter gepaste maatregelen genomen, dat al deze beesten, die op den hals met het stads wapen zijn gebrand, op afzonderlijke stallen zijn geplaatst en aldaar; onder toezigt der politie, verblijven, zonder te mogen worden getransporteerd. In den loop der tegenwoordige week zijn ook een paar beesten op de andere weide, waar het zoogenaamde groote vee loopt, door de longziekte aangetast geworden. Vele vorderingen echter schijnt de besmetting niet gemaakt te hebben, daar een groot aantal dier beesten reeds zijn geslagt en alle gezond bevonden. Ten einde evenwel alle misbruiken voor te komen, heeft men laatstgenoemde beesten kenbaar gemaakt, door dezelve op de regte achterschoft te branden met het teeken A, en heeft men verboden, dat dezelven op de te houden beestenmarkten toegelaten zouden worden. Door alle deze maatregelen, die nergens beter dan te Deventer bekend zijn, is het gevaar voor besmetting in deze stad zeker niet grooter dan elders, en kunnen de beestenmarkten met volkomene gerustheid bezocht worden. Overigens is de schade, welke de ingezetenen bij de veeziekte lijden, zeer groot, en bevinden zich onder de ongelukkige eigenaren een aantal lieden, die, zonder de hulp van menschlievende natuurgenooten, tot den bedelstaf gebragt zijn.

HARLINGEN, *den 28 October.* Het kofschip *Wemelina Kranenborg*, kapt. *K. K. Kiers*, den 22 dezer van hier uitgezeild en geladen met dakpannen, is tusschen Maandag en Dingsdag nacht nabij het eiland Terschelling vergaan; twee der equipagie benevens de loods hebben zich op eene in de nabijheid aanwezig zijnde loodsboot begeven, en hierdoor hun leven gered, terwijl vijf, waaronder de kapitein, welke het schip toen nog niet wilden verlaten, eene prooi der golven zijn geworden, nadat zij getracht hadden hun leven in eene boot, welke echter omgeslagen werd, te redden.

LEEUWARDEN, *den 30 October.* Van wege den Minister van Financien is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 September 1843 tot en met den 19 dezer, per mud zijn geweest als volgt: tarwe *f* 7,51, rogge *f* 5,33, boekweit *f* 4,96, gerst *f* 4,08, haver *f* 2,46 en ongepelde spelt *f* 3,02, en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand November eerstkomende zijn gesteld per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1 en vrij, rogge 50 *c.* en vrij, boekweit 75 *c.* en vrij, gerst en mout 50 *c.* en vrij, haver *f* 1 en vrij, en ongepelde spelt 50 *c.* en vrij.

— De Minister van Financien heeft, op de vraag: of de korting van één percent in de drie maanden, voor lekkaadje en intering van wijn in particulier entrepot toegestaan, alleen moet worden toegepast op de wijnen op fust, dan wel ook op de gebottelde wijnen? bij resolutie van den 5 September, no. 21, te kennen gegeven, dat de bedoelde korting ook kan worden toegestaan op den wijn op flesschen.

— Bij resolutie van den 3 October jl., no. 16, heeft de Minister van Financien, bij wijziging, *in zoo verre*, van § *c* der resolutie van 9 December 1842, no. 83, bepaald, dat het zout, bestemd om als middel tegen vervuring van het hout der zeeschepen te worden gebezigd, na op den bij gedachte resolutie voorgeschreven voet te zijn vermengd, en naar de scheepstimmerwerf vervoerd, aldaar verder ter vrije beschikking van den scheepsmaker kan worden gelaten, onverminderd de bevoegdheid der beambten, om zich van tijd tot tijd, gedurende de bewerking, te verzekeren, dat het zout hetwelk niet tot het opgegeven einde mogt zijn gebezigd, of dat daarvan van de werf mogt zijn afgevoerd, verder geen vrijdom van accijns zal worden verleend voor zout, ten behoeve van schepen, die op zoodanige werf in aanbouw mogten komen of in reparatie zouden komen te liggen.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 22 October de kofschepen *Stad en Lande*, kapt. R. Helmers, van Drammen en *Maria Beerta*, kapt. K. A. Tap, van Liverpool. — Den 26 dito het galjootschip *Enigheden*, kapt. C. Lie, van Holmstrand. — Den 28 dito de vischaak *Vriendschap*, kapt. J. C. Boon, van Bremen.

Uitgezeild: Den 22 October het kofschip *Wemelina Kranenborg*, kapt. K. R. Kiers, naar de Oostzee. — Den 26 dito de schoenerschepen *Friends*, kapt. W. Cousins en *Flora*, kapt. John Manning, beide naar Londen. — Den 27 dito het sloepschip *Mathilda*, kapt. C. Thomsen, naar Denemarken.

IETS TER AANPRIJZING VAN HET NEDERLANDSCH ZENDELING GENOOTSCHAP.

Geenszins ontbreekt het, in onzen hoogst belangrijken tijd aan stof tot regtmatige bekommernis, met betrekking tot de geestelijke aangelegenheden des menschdoms. Maar niet minder bestaat er ook aanleiding tot blijmoedige en dankbare hoop, op die Goddelijke zorg, die, met wijze en magtige liefde, voor die belangen waakt, en al wat waar en goed is, op de beste wijze, over alle belemmering zal doen zegepralen. Die zorg wordt, ongetwijfeld, door elken vereêrder en hartelijken belijder des Christendoms, opgemerkt, in de pogingen, tot deszelfs uitbreiding aangewend. Met blijdschap, zien wij, ook in ons dierbaar Vaderland gemeenschappelijken arbeid verrigt, om door de aankweeking van Christelijke kennis door de aanprijzing van Christelijke beginselen, *waar* menschengeluk aan deze zijde des grafs te bevorderen, en voor het genot van zaligheid in beter leven, de vatbaarheid te verhoogen.

Onder de inrigtingen, tot zulk een heilig en weldadig oogmerk daargesteld, mag voorzeker aan het Nederlandsch Zendeling Genootschap eene aanzienlijke plaats worden toegekend. Reeds gedurende vele jaren strekten deszelfs pogingen, om het Evangelie, op doelmatige wijze, te brengen tot de diep in onkunde en bederf verzonkene heidenen. De Goddelijke zegen heeft vele dier pogingen blijkbaar bekroond, en van dezelve verblijdende uitkomsten doen aanschouwen. En het ligt in den aard der zaak, dat menigmalen de weldadige uitwerking van dien arbeid, de opmerking van menschen niet tot zich *kan* trekken, of eerst na geruimen tijd zich openbaren moet. Maar genoegzaam is dezelve, om aan de aangenaamste verwachtingen voedsel te geven, en den ijver tot ondersteuning en bevordering eener zoo edele zaak aan te vuren. Gedoogt de beperkte ruimte dezer aankondiging niet, het gezegde te ontwikkelen en te staven: het zij ons dan vergund, de aandacht van hen, die daarin belang stellen te vestigen, op het geen door den WelEerw. Heer *P. H. Hugenholtz*, aangaande het doel en de werkzaamheid van het Nederlandsch Zendeling Genootschap is geschreven, in een werkje, getiteld: Het Nederlandsch Zendeling Genootschap in 1841. Te Rotterdam bij *M. Wijs & Zonen.*

Intusschen terwijl de werkzaamheden des Genootschaps zich uitstrekten, tot verafgelegene gewesten, werden ook die medelijdenswaardigen niet voorbij gezien of vergeten. die ook in ons Vaderland, door onkunde en zedeloosheid, de zegeningen des Christendoms grootelijks missen. Menige inrigting ten hunnen nutte, is van dit Genootschap uitgegaan. En, de Godsdienstige Werkjes, van wege hetzelve uitgegeven, en aan behoeftigen kosteloos geschonken, zijn zoo vele bewijzen, dat hetzelve zuivere Christelijke kennis, hartelijk geloof, en getrouwe beoefening van het Evangelie, met ijver en getrouwheid zoekt uit te breiden en te bewaren. Ook hier ter stede werd reeds voor eenigen tijd een depot van gemelde Godsdienstige Werkjes gevestigd, ten huize van den Boekhandelaar *P. Burggraaff* op de Wortelhaven no. 39. De toenmalige Bestuurders van het Nederlandsch Zendeling Genootschap alhier hebben daarvan, aan hunne Geloofsgenooten in deze Stad en Provincie, kennis gegeven, en tot belangstelling in die Werkjes trachten op te wekken. En de Ondergeteekenden, thans de eer hebbende als Mede-Bestuurders alhier werkzaam te zijn, achten zich verpligt, die kennisgeving te hernieuwen, en bovengenoemde Godsdienstige Geschriften, wegens derzelver belangrijken en nuttigen inhoud, ter lezing aan te prijzen. Zij noemen slechts eenige der behandelde onderwerpen, als die genoegzaam toonen, hoezeer door meerdere bekendheid, die stukjes, ter Christelijke stichting veel zouden kunnen bijdragen, als:

1. Evangelische herinneringen aan kranken	15	Cents.
2. Over het nuttig Kerkgaan	10	——
3. Over het doen van belijdenis	10	——
4. Een woord voor menschen die niet ter Kerk kunnen gaan .	10	——
6 Evangelische herinneringen aan bedroefden . . .	20	——
7. Evangelische herinneringen aan vaders en moeders . .	20	——
8. Een woord aan vaders en moeders over den doop . .	5	——
12. Iets over het avondmaal	15	——
13. Opwekking tot de huisselijke godsdienst	15	——
20. Iets voor herstelden uit krankheid	20	——
21. Geschenk der Christelijke liefde voor Kinderen 1ste stukje	32½	——
24. Heb ik wel genoeg voor de eeuwigheid?	20	——
25. Geschenk der Christelijke liefde voor Kinderen 2de stukje	25	——
26. Voor dienstboden	25	——
27. Over de Christelijke feesten	15	——
28 Iets voor armen	10	——

30. Evangelische herinneringen aan oude lieden . . . . . 25 Cents.
33. Iets aan Christen ouders over de opvoeding . . . . . 20 ——
36. Waarschuwing tegen het kwaadspreken . . . . . 10 ——
37. Iets over de zelfkennis . . . . . 20 ——
38. Onderrigt en troost in sterfhuizen . . . . . 25 ——
39. Men doet niet wat men kan . . . . . 17½ ——
41. Waarom word ik niet beter . . . . . 25 ——
43. Gedenk te sterven . . . . . 25 ——
46. Troostwoord voor Christenen enz. . . . . . 17½ ——
47. Bijbelsch leesboek voor kranken . . . . . 20 ——
49. Het geloof in Jezus naar Johs. 6 . . . . . 25 ——
55. De zelfbeproeving.

Ook nog onder anderen deze kleine stukjes:

12. Iets over het vloeken . . . . . 5 ——
30. Th. Hoog (weleer Predikant te Leeuwarden) over de vroege Godzaligheid . . . . . 20 ——
31. Van denzelfden, opleiding van het nageslacht . . . . . 25 ——

De Ondergeteekenden vleijen zich, dat deze opgave ook zal kunnen strekken, tot aandrang der uitnoodiging, welke zij, bij deze rigten tot hunne geachte Mede-Christenen in deze Stad en Provincie, om door hun Lidmaatschap of Begunstiging de zaak van het Nederlandsch Zendeling Genootschap te ondersteunen en te bevorderen.

Als Lid verbindt men zich tot eene jaarlijksche Bijdrage van *f* 5, waarvoor men dan de Maandelijks uitgegeven wordende berigten ontvangt. Ook elke mindere geldelijke bijdrage, hetzij jaarlijks, hetzij op eenmaal uitgereikt, zal dankbaar worden ontvangen. Men gelieve zich alsdan ten dien einde, bij eenen der Ondergeteekenden te vervoegen. Hoe zeer toch reeds sedert vele jaren, in deze Stad en Provincie een aantal Leden van deze belangrijke vereeniging wordt gevonden, is hetzelve echter grootelijks vatbaar voor vermeerdering. En de Ondergeteekenden voeden de hoop, dat de godsdienstige zin van velen hunner Mede-Christenen, dezen zal aansporen, om zich gaarne medewerkers te betoonen van hen, die het rijk van God en den Verlosser, het rijk van waarheid, heiligheid en zaligheid wenschen te doen bloeijen op aarde, en in ons midden. Moge die hoop vervuld worden, en daar door het doel dezer aankondiging worden bereikt.

Leeuwarden, B. NIEUWOLD.
den October 1843. S. CROMMELIN.
J. P. VAN HARENCARSPEL.
Medebestuurders van het Nederlandsch Zendeling Genootschap.

MENGELWERK.

De VRIJE FRIES.

DERDE DEEL, EERSTE EN TWEEDE STUK.

(*Vervolg van No. 85.*)

Het tweede Stuk des derden deels bevat vooreerst: een uitvoerig *Verslag van* DR. J. G. OTTEMA, *over eenige Handschriften der Kronijk van* WORP VAN THABOR. — De in Friesland aanwezige Handschriften dier Kronijk, bepalen zich tot drie exemplaren op het Provinciaal Archief, insgelijks drie exemplaren op de Bibliotheek te Franeker, een exemplaar in het bezit van het Genootschap, geschenk van den Ed. Achtb. Grietman van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, den Heer Mr. G. A. AVENHORN VAN NAUTA, een achtste Handschrift is het eigendom van Jonkhr. J. M. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Grietman van Franekeradeel, en een negende is thans mede het eigendom geworden van het Genootschap, zijnde een geschenk, onder andere belangrijke voorwerpen, van Mevrouw de Weduwe F. D. FONTEIN.

De Schrijver geeft den toestand, inhoud en verschil dezer Handschriften op, en maakt vervolgens melding van andere bekende en elders aanwezige Handschriften; handelt wijders over WORP VAN THABOR en zijne Kronijk, de Schrijvers en geschriften door hem aangehaald, en eindelijk de Charters bij hem voorkomende. Deze voorbereidende arbeid is zeer dienstig tot de voorgenomen uitgave van de Kronijk van WORP, welke weder eene belangrijke bijdrage is tot de Geschiedenis. FOEKE SJOERDS, die deze Kronijk niet gekend heeft, en ook geen latijn verstond, moge een onvoorzigtig, zoo geen onverstandig oordeel daar over hebben geveld, anderen denken er beter over, en zelfs EMMIUS, die anders er niet vreemd van is, onze Kronijken en Schrijvers daarvan te versmijten, als hadden zij geen de minste waarde. Ook heeft VAN WICHT veel van hem overgenomen in zijne nog onge drukte *Annales Frisiae perducti ad annum* MDCII. — Bij dit onderzoek is den Schrijver nog eene bijzondere letterdieverij gebleken, want CORNELIS KEMPIUS heeft in zijne *Libri tres de origine, situ, qualitate et quantitate Frisiae; Col. Agr.* 1588, vooral in het eerste en derde boek, zeer veel van WORP nageschreven, zonder dezen de beleefdheid te bewijzen van ergens zijnen naam te noemen. Men kan tot de waarde van deze Kronijk ook besluiten, als men eens naziet de massa Charters en Staatkundige stukken, welke door hem gebezigd zijn, waarvan vele niet in het *Charterboek* vermeld zijn. WORP VAN THABOR gaf een duidelijk en bondig verhaal (zegt Dr. OTTEMA teregte), hetwelk men regt eene *Geschiedenis van de vrijheid der Friezen* noemen kan, zonder dat hij zich met onzekere en ongerijmde berigten heeft ingelaten.

Op dit verslag volgt een belangrijk stuk, tot heden onbekend gebleven, doch hetwelk door de beleefde bezorging van den Heer L. P. H. C. VAN DEN BERGH, bij het Genootschap is ingekomen. Het is een *Request van* SAEPCK VAN DONIA, dochter van WORP IJDSMA en FRAU JUWSMA, ingediend aan MARGARETHA *van Oostenrijk*, om van den Keizer rehabilitatie te verzoeken voor haar en hare Kinderen bij het voorgenomen derde huwelijk. Zij was getrouwd geweest aan GEMMA VAN HEER JUWSMA, die met GERBRANT MOCKEMA, als beschuldigd van hoog verraad, te Leeuwarden werd onthoofd; vervolgens huwde zij een *adel Edelman van Fouwdens*, (zoo als zij in het Request zegt,) waarschijnlijk SIJBREN JEPPES VAN STENSTERA, en zoude tijdens het indienen van het Request in den echt treden met DOUWE RIENKS VAN BURMANIA, den Vader van den beroemden GEMME VAN BURMANIA.

Dit stuk is herkomstig uit de departementale Archieven du Nord, te Rijssel, in welke een aantal Charters betrekkelijk deze Provincie aanwezig is, en waarvan reeds door VAN SCHWARTZENBERG bij de zamenstelling van het Charterboek is gebruik gemaakt. Gemeld Request is echter niet opgenomen en ook niet vermeld in het Register der stukken, bestemd tot de aanstelling van gemeld Charterboek, in octavo uitgegeven. — De Heer VAN LEEUWEN heeft hier eenige aanteekeningen bijgevoegd.

Daarna vinden wij eene Verhandeling van den Hr. Mr. A. TELTING, ter vergadering van het Genootschap op den 5 October 1840 voorgedragen en getiteld: *Iets over de grammaticale beoefening der Friesche taal in haren geheelen omvang.* De Schrijver heeft zich voorgesteld twee vragen aan de aandacht zijner hoorders en lezers voor te dragen:

I. Wat bedoelt de bepaling in het Reglement van het Genootschap met gramaticale beoefening der Friesche taal in hare volle uitgebreidheid?
II. Wat kunnen en behooren wij, Leden van dat Genootschap, te doen, om ons in dezen te kwijten van onze taak?

Betrekkelijk de eerste vraag bepaalt de Heer TELTING zich tot deze onderdeelen:

1. Waaraan hebben wij te denken, als wij spreken van de Friesche taal in hare volle uitgebreidheid?
2. Wat beteekent het, die taal grammaticaal te beoefenen?

Met schranderheid en oordeel behandelt de Schrijver zijn onderwerp, beschouwende de Geschiedenis en taal der Friezen, het verval en de pogingen tot wederopbouw der laatste, in een onderling verband, de middelen tot de rigtige beoefening der gramatica aanwijzende.

Ten aanzien van de tweede vraag beschouwt de Heer T. den arbeid door anderen voor de Leden van het Genootschap gedaan en daarna wat alzoo nog overblijft door deze laatsten te doen. In de eerste plaats wordt gehandeld over het werk van den ouden Grammaticus, hetwelk GABBEMA in het tweede deel zijner uitgave van GYSBERT JAPIX heeft opgenomen; vervolgens over de poging van den geleerden ECCO EPKEMA om eene Grammatica te leveren; over de *Friesche Spraakleer* van den beroemden Deenschen taalkundigen RASK en derzelver vertaling door Jr. DE HAAN HETTEMA, voorts over de schets van het Sagelterlandsche Friesch, gevoegd bij de reis naar dat land van de Heeren HETTEMA en POSTHUMUS; het schoone stukje over de spelling van den Heer HALBERTSMA in den jaargang voor 1834 van het *Friesche Jierboeckjen*; het *Oud Friesch Woordenboek* van WIARDA; de aanteekeningen op de *Oude Friesche Wetten* van WIERDSMA en BRANTSMA; die op het *Asegabuch* door WIARDA; op het *Oostfriesche Landregt* door VON WICHT; die op het *Emsiger Landregt* door Jr. HETTEMA; op de *Friesche Spreekwoorden* door HOEUFFT en het *Idioticon* van WASSENBERGH enz.

Nu geeft de Schrijver eenige middelen aan de hand, bestaande vooral in het verzamelen, vergelijken en rangschikken der bouwstoffen, bestemd en geschikt tot eene grammatica, om te voldoen aan het doel door de bepaling in het Reglement beoogd, zeer nuttig en noodig, daar wij nog geene historische en analogische Grammatica bezitten.

[illegible] Verhandeling volgt het in Nederlandsch vloeijende poëzij overgebragte [illegible] [illegible]

der Lijst en korte Opheldering van eenige Friesche Spreekwoorden en Spreekwijzen door den Heer R. POSTHUMUS.

Daar dit Werk in belangrijkheid en deugdelijkheid telkens aanwint, zien wij het vervolg met wezenlijke belangstelling te gemoet.

Wegens de betrekking, waarin de Heer J. H. HALBERTSMA te *Deventer* door geboorte en uitgegeven werken tot Friesland staat, kunnen wij niet nalaten melding te maken, van het hoogstbelangrijke werk, dezer dagen door ZEW. uitgegeven, getiteld: *De Doopsgezinden en hunne Herkomst; eene ruwe schets; benevens eene Lijkrede op Prof. P. O. C. Vorsselman de Heer en eenige Kerkredenen.* Deze laatste, drie in getal, welke met de twee gelegenheids-reden voorafgaan, zullen gewis door hunnen kernachtigen inhoud en eenvoudig-welsprekende voordragt ieder bevallen, die op zuivere evangelieprediking prijs stelt; terwijl het historisch onderzoek naar de herkomst en de verwantschap van de Doopsgezinden met de Waldenzen, uit beider geschiedenis, karakter, geloof en zeden opgemaakt, door belangrijkheid van inhoud evenzeer als door schoonheid van stijl en voorstelling uitmunt; weshalve wij een werk van zoo veel gewigt, dat den Schrijver ten hoogste vereert, alle beschaafde lezers met ruimte aanbevelen.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 27 October 1843, *f* 30,00 à *f* 32,00.
KAAS *f* 13,00 à *f* 16,00.

BOTERPRIJZEN: bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 27 October 1843: *f* 32,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 28 October 1843.

NEDERLAND				Gebl.	RUSLAND.				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	54	54¼	54 1/16	1798, 1816....	5 pCt.	107¼	107¼	107⅛
Dito dito.....	5 »	100	100¼	100 3/16	1828, 1829....	5 »			
Domein-Losr.	5 »				1831, 1833....	5 »			
Amortis. Synd.	4½ »	95	95¼	95 3/16	Dito bij *Hope*..	4 »	90¼	90¼	90 3/16
Dito dito	3½ »	78½	79	78¾	Dito bij *Stiegl.*	4 »	89¾	90¼	90
Handel-Maats.	4½ »				Inschr. in Assig.	6 »			
Dito 1837/39..	4½ »				Certifi. van dito	6 »			
O. I. Leening	5 »	99¼	99¼	99 3/16	AMERIKA	6 »			
Aand. Rijn Spoorw....					Dito	5 »			
Haarl. Meer ...	5 pCt.				Bank-Actien		5	5¼	5¼
SPANJE.					OOSTENRIJK.				
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	18	18⅛	18¼	Metaliek.......	5 pCt.			
Dito onbep. Stuk.	5 »	15¾	16¼		Dito	2½ »			
Dito...........	3 »	29½	30	29 13/16	W. B. bij *G. & Co*	5 »	106¼	106¼	
Ardoins Coupon		21¾	22½	22⅛	BRAZILIE.				
PORTUGAL, te Londen.		43¾	44¼	43¾	Obl. te Lond.	5 pCt.			

Louis. 47¼, 49; Bl. Griek. £ 500, 7¼, 8¼, 8; Braz. 74, ¼, ¼; Nieuwe dito £ 200, 71½, 72, 71¼; Peru 14¼, 15½, 15; dito Coup. 1 3/16, ⅛; Mexico 31¾, 32¼, 32; Venez. 34¼, 35¼, 35; Col. ex Venez. 8, ¼, 5/16.

Integralen leverden heden geen verschil op; 5 pCt. Werk. Schuld iets flaauwer; Losr. O. Ind. Bezittingen prijshoudend; 4½ pCt. Sijndicaat iets vaster; 3½ pCt. dito iets flaauwer; de handel was algemeen onbelangrijk.

Spaansche fondsen waren een weinig minder in prijs; Mexico en Portugal prijshoudend; Peru met levendigheid van handel merkelijk hooger; de overige buitenlandsche prijshoudend.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden, te *Rotterdam*, op *Woensdag den 15 November 1843:*

9522 Kranjangs en Kanassers JAVA SUIKER, liggende *aldaar.*
20446 ———————— te *Amsterdam.*
8576 ———————— te *Dordrecht.*
1058 ———————— te *Middelburg.*

Waarvan de Notitien met de Veilcondities in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President.*
den 14 October 1843. KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaries.*

Ten Kantore dezer Courant zijn ten behoeve van de hulpbehoevende huisgezinnen te Terschelling, (zie no. 85 en 86), ontvangen van W. *f* 2, en van drie leden in een huisgezin *f* 2,25; vroeger ingekomen *f* 20.

. Getrouwd:
Leeuwarden, MR. A. W. WICHERS, en
den 26 October 1843. G. SIJBOUTS.

. Getrouwd:
Harlingen, W. H. BOURICIUS VAN IDEMA, en
den 26 October 1843 A. TUINHOUT.
Eenige kennisgeving.

. Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon, J. S. KOK, geliefde Echtgenoote van
Workum, J. C. MANN,
den 20 October 1843. *Notaris.*

. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, IEBELTJE O. BOSGRA, Echtgenoote van
Midwolde in 't Oldampt, den 21 October 1843. O. DE LEEUW Uz.

. Heden beviel van een' welgeschapen ZOON A. C. R. SCHULZE, geb. HILLEBRAND.
Leeuwarden, den 23 October 1843.

. Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON JEIKE LUBBERTS, geliefde Echtgenoot van
- Leeuwarden, den 24 October 1843. A. POSTHUMUS.

. Heden beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, C. NIEUWOLD, van eenen welgeschapen ZOON.
's Gravenhage, DE DOMPIERRE DE CHAUFEPIÉ.
den 24 October 1843.

. Heden beviel zeer voorspoedig van een Zoon J. H. A. SCHAAPMAN, geliefde Echtgenoot van
Dockum, den 26 October 1843. A. JORRITSMA.

. Heden verloste van een welgeschapen doch dooden ZOON, EEKE WOLFFES, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 27 October 1843. JOH. BANNING.
Eenige kennisgeving.

. Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON IJMKJE VAN DER OUDERMEULEN, geb. TENCKINCK.
Arum, den 27 October 1843.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON ANNA MARIA HANNEMA, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 28 October 1843. F. FONTEIN DE PIETERSZ.

. Heden beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, ANNETTE GEERTRUIDA KUTSCH van een' welgeschapenen ZOON.
Wolvega, den 28 October 1843. A. J. HAMERSTER.

. Heden beviel van eene DOCHTER MARIA GORTER, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 30 October 1843. S. C. C. ALBARDA.

. Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote BONTJE JOHANNA BAVIUS, van eenen ZOON.
Leeuwarden, den 30 October 1843. N. H. V. D. MEULEN.

DRAGTEN, den 21 October 1843. Heden ontsliep zeer zacht, aan een langzaam verval van krachten, HARMINA BRUINS, in den ouderdom van 86 jaren en 6 maanden, ruim 62 jaren teedergeliefde Echtgenoote van
JOB. S. POSTHUMA, *Apotheker.*
Eenige kennisgeving.

. Heden trof mij een lang gevreesde slag; het behaagde den Almagtige, mijne geliefde Echtgenoote, JANKE GORTER, door den dood van mij te nemen; zij bereikte den ouderdom van ruim 50 jaren, mij nalatende twee Kinderen, die in haar eene zorgdragende Moeder verliezen.
Dockum, den 22 October 1843. L. VAN DER NAGEL.

. Na een langdurig en geduldig lijden, overleed tot diepe droefheid harer Betrekkingen MARTHA SCHELTEMA, Wed. wijlen den Weledelen Heer P. A. VENING, in den ouderdom van 35 jaren.
Franeker, den 22 October 1843.

. Heden avond omstreeks 8½ uur overleed, na eene korte ongesteldheid zacht en kalm, mijn waarde Man, onze Vader en Behuwdvader, de Heer JELLE MARTENS HOEKSTRA, in den gezegenden ouderdom van 78 jaren en 5 maanden. — Schoon dankbaar voor het voorregt, elkander gedurende [illegible] jaren en 5 maanden in ons werkzaam en gelukkig Huwelijk te hebben bijgestaan, mis ik in hem, bij mijnen hoogen ouderdom, mijn steun en troost, en onze Kinderen een voorbeeld van zorg en vlijt. — Wij troosten ons met de overtuiging, dat de overledene in de zalige rust is overgegaan, en met de hope op een blijden wederzien.
HENDRIKJE PIETERS BUMA,
Workum, Wed. JELLE MARTENS HOEKSTRA.
den [illegible] October 1843. *Mede namens Kinderen en Behuwdkinderen.* [illegible]

, Gisteren avond, omstreeks elf uren, trof mij de gevoeligste slag mijnes levens, daar het den Almagtigen behaagde, mijnen geliefden Echtgenoot JAN EEKHOFF, T.z., na eene smartelijke ziekte van bijna een half jaar, door den dood van mijne zijde weg te rukken, in den ouderdom van ruim zestig — en na eene genoegelijke echtverbindtenis van ruim dertien jaren. Vier Vóórkinderen van den Overledene en een Behuwdzoon betreuren met mij het onherstelbaar verlies van den braven en werkzamen Man, die altijd en alleen tot welzijn van zijn Huisgezin leefde en werkte; terwijl zes nog kleine Kinderen, waarvan het oudste nog geene twaalf jaren heeft bereikt, dit groot verlies van hunnen zorgdragenden Vader nog niet beseffen.

A. R. STARKE,
Groningen, den 24 October 1843. Wedw J. EEKHOFF, Tz.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de Leggers, opgemaakt naar aanleiding van het Reglement van den 23 Julij 1835, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 16 Junij 1836, no. 33, van zoodanige Bruggen, Vaarten, Waterlossingen, enz., in deze Gemeente, waarvan het Onderhoud en Herstel door meer dan één persoon, gezamenlijk uit eene hand voor het geheel moeten Onderhouden worden, gedurende twee maanden van af den 1 November tot 1 Januarij 1844, dagelijks van 9 tot 12 ure des voormiddags, ter Secretarie dezer Stad, voor de daarop gebragte Onderhoudpligtigen, ter visie zullen liggen, die verpligt zijn de bezwaren, die zij vermeenen mogten daartegen te hebben, binnen eene maand na verloop van dat tijdstip, aan voormeld Bestuur schriftelijk in te dienen.

Workum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 28 October 1843. C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. H. VAN WETZINGA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN ACHTKARSPELEN, roepen bij deze op de Hervormde Floreenpligtigen van de hierna genoemde Dorpen, om te compareren in hunne respective Dorpskerken, als die

Van de dorpen *Drogeham* en *Harkema Opeinde*, op Woensdag den 1 November 1843, des voormiddags 10 ure.

Van den dorpe *Kooten*, op denzelfden dag, des namiddags 1 ure.

Van den dorpe *Optwijzel*, op denzelfden dag, des namiddags 4 ure.

Van de dorpen *Buitenpost* en *Lutjepost*, op Zaturdag den 4 November 1843, des voormiddags 11 ure.

Van den dorpe *Surhuisum*, op Woensdag den 8 November 1843, des voormiddags 11 ure.

Van den dorpe *Augustinusga*, op denzelfden dag, des namiddags 3 ure.

Ten einde alsdan ieder in de zijne

1°. Over te gaan tot het opnemen en sluiten der Rekeningen van de Hervormde Kerkvoogdij Administratien over de dienst van 1842.

2°. Met of zonder verandering vast te stellen de door Kerkvoogden gefor meerde Staten van Begrooting dier Administratien voor de dienst van 1844.

3°. Te benoemen de vereischte nieuwe Kerkvoogden, ter vervanging van die welke op den 1 Januarij 1844 moeten aftreden.

En over zulks die

Van den dorpe Surhuisum, om te delibereren en te besluiten op een voorstel alsdan door Kerkvoogden te doen, tot stichting van een Orgel in de Kerk der Hervormden aldaar, voor Rekening van derzelver Kerkvoogdijbeurs, en om bij aanneming van dat voorstel Kerkvoogden tot de executie van hetzelve te magtigen, met aanwijzing van de daartoe benoodigde penningen.

Van de dorpen Drogeham en Harkema Opeinde, om te delibereren en te besluiten op een voorstel van Kerkvoogden tot verkoop van eenige Heidegronden en Petten, behoorende tot de Pastorijgoederen van Drogeham.

Van den dorpe Kooten, ten einde gehoord te worden over het voorstel van de Weduwe *Louw Elzes Sikkama*, te Kollum, tot aflossing der verschuldigde jaarlijksche eeuwige rente aan de Kerkvoogdij te Kooten, en alsdan tevens te besluiten over het beleggen der deswege te ontvangen gelden.

En eindelijk die van Buitenpost en Lutjepost:

a. Om te delibereren en te besluiten op een voorstel van Kerkvoogden tot verkoop van een akker Land, behoorende aan de Kerkvoogdij aldaar, gelegen in het Westeinde van Buitenpost, en voorkomende in het Kadaster gemeente Buitenpost sectie C, nos. 163 en 169

b. Om hen Kerkvoogden te magtigen tot het in regten vervolgen van onwillige of nalatige verpligtingschuldigen tot voldoening hunner aan de Kerkvoogdij verschuldigde Grondpachten. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

Buitenpost, D. B. v. HAERSMA DE WITH.
den 16 October 1843. *Ter ordonnantie van dezelven,*
F. J. M. M. MULIER.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Wijckel, om te compareren in de Kerk der Hervormden aldaar, op Donderdag den 9 November 1843, des morgens ten half twaalf ure, ten einde:

1. Te arresteren de begrooting in ontvang en uitgaaf der Hervormde Kerkvoogdij van gemeld dorp, over de dienst van 1844.
2. Te benoemen eenen KERKVOOGD, ter vervanging van den aftredenden *Benedictus Walters Zuiderveld.*
3. Te benoemen GECOMMITTEERDEN, om op te nemen en na goedbevinding te sluiten, en te arresteren de Rekening in Ontvang en Uitgaaf der genoemde Kerkvoogdij, over de dienst van 1843.

Balk, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 19 October 1843. G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, convoceren de Floreenpligtigen van den dorpe Wijckel, in de Kerk der Hervormden aldaar, op Donderdag den 9 November 1843, des morgens ten 11 ure, ten einde te stemmen eenen DORPS-FLOREENONTVANGER, in plaats van *Junius M. Banning*, overleden.

Balk, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 19 October 1843. G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

KRACHTENS bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter Commissaris in het faillissement van H. D. ZIJLSTRA, Koopman en Grutter wonende te Franeker, worden alle zoo bekende als onbekende Crediteuren, welke hunne vorderingen op den boedel van gefailleerde nog niet ter verificatie hebben aangeboden, opgeroepen om op Donderdag den 9 November 1843, des voormiddags ten half 12 ure te verschijnen in het Locaal van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, staande op den Wisjesdwinger, om hunne Schuldvorderingen als nog ter verificatie aan te bieden.

Franeker, *De Curator in voormeld Faillissement,*
den 27 October 1843. G. SCHOT.

DE Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 2 November 1843, des avonds ten 6 ure, bij *H. Bouma*, in het Nieuw Blaauwhuis aldaar, finaal, tegen verhooggeld, verkoopen;

Een snelzeilend en sterk gebouwd HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Vrouw Helena*, liggende aan den Grachtswal te Leeuwarden, bevaren wordende door Schipper *J. Flieger*, en in eigendom behoorende aan *L. v. d. Werff*, geijkt op 50 tonnen en ladende 650 mud Aardappelen, met deszelfs completen Inventaris; bij Billetten omschreven, waarop geboden is de geringe som van *f* 1862.

Te aanvaarden 8 dagen na de finale toewijzing.

Conditien te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

VOORTS zal onmiddellijk na afloop van bovenstaande verkoop, finaal worden verkocht, de volgende voor een groot Tjalkschip geschikte, van de beste kwaliteit, nieuwe en nooit gebruikte Goederen, als:

Een Zeil, groot p. m. 155 Ned. el met 2 banden, een Fok groot p. m. 42 el, een Bréfok groot p. m. 119 el, met vaste Muggevlap, een groot nieuw Ankertouw, zwaar 2 palm 2 duim, lang p. m. 100 Ned. el, een halfsleten Stag en Want, Watervat, 6 beste groote Takelblokken, en verders eenige Scheepsgereedschappen.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR den tijd van 5 jaren, ingaande St. Petri en 12 Mei 1844, van eene uitmuntende GREIDPLAATS, in eigendom toebehoorende aan Mej. de Wed. *C. Miedema*, te Leeuwarden, groot ruim 38½ bunder, staande en gelegen te Arum, thans bij *Bauke J. Rispens en Vrouw*, als huurders in gebruik,

De Conditien liggen ter lezing in de Gouden Leeuw te Arum, en bij den Heer J. ALBARDA Hz., Notaris te Leeuwarden, bij welke laatste de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór den 25 November e. k., terwijl er in loco nader aanwijzing zal worden gedaan door *Rinze J. Koopal*, Landbouwer te Arum.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Zaturdag den 4 November 1843, bij den [illegible]en palmslag, des avonds ten 7 ure precies, in het Logement Roma van *H. J. Heep*, aldaar, krachtens Regterlijke autorisatie, tegen genot van verhooggeld, publiek verkoopen;

Eene uitmuntende KOOPMANSHUIZINGE c. a., staande en gelegen te Harlingen, op den hoek van de St. Jacobistraat, aan de Noordzijde van de Voorstraat, in wijk C, no. 64, Kadaster sectie A, no. [illegible]1. — Dit perceel behoorende tot de onder beneficie van Inventaris [illegible] de Nalatenschap [illegible] wijlen den Heer *H. [illegible] Jr.*, in leven Koopm[illegible] te Harlingen en aldaar [illegible] te aanvaarden op [illegible] Mei 1844, [illegible]

[illegible]

DE Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 8 en 15 November 1843, telkens des avonds ten 7 ure, bij *de Boer*, in de Oudevaar, aldaar, bij de provisionele beschrijving en finale toewijzing, in het openbaar veilen en verkoopen:

Eene HUIZINGE met ANNEXEN, staande op de Spekmarkt binnen de stad Harlingen, in wijk F, no. 187, Kadaster sectie A, no. 1032, thans bij *Simme van der Meer* in huur, voor *f* 65 's jaars. Behoorende bij deze Huizinge twee Vleeschdisschen, zamen thans verhuurd voor *f* 0,60 in de week. Te aanvaarden den 12 Mei 1844.

VEE-BOELGOED.

DE Notaris DE VRIES, te Augustinusga, zal, op Zaturdag den 4 November 1843, ten 2 ure na den middag, in de Herberg aldaar, op 6 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling, verkoopen:

Ongeveer 25 stuks HOORNVEE, bestaande in kalve en melke Koeijen, gelde en kalve Rieren en Hokkelingen.

MR. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal, op Woensdag den 8 November 1843, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *J. W. Postma*, bij Dokkum, onder Damwoude, provisioneel, presenteren te verkoopen:

Twee perceelen BOUWLAND, gelegen onder Wouterswoude, gemeente Akkerwoude, sectie B, nos. 4 en 5 van het Kadaster, groot 3 bunder 48 roede 50 el, bij *G. & K. T. Dijkstra* in huur.

DE Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, is voornemens, op Donderdag den 16 November 1843, provisioneel, ten huize van den Kastelein *Raadsveld*, te Oldeboorn, en den 30 dito, finaal, ten huize van den Kastelein *Marten van Kalsbeek*, aldaar, telkens des avonds ten 6 ure, publiek te verkoopen:

1. Eene uitmuntende ZATHE en onderhoorige WEID- en HOOILANDEN, met hechte en sterke BOERE HUIZINGE en SCHUUR no. 29, *de Zuipschuur* genaamd, staande en gelegen onder Oldeboorn, aan den *Rijdweg*, groot 24 bunder 11 roede 3 el, in gebruik bij den mede-eigenaar *Johannes Sipkes Bollema*, en zulks in een perceel, STRIJKGELD *f* 100.
2. Drie bunder 39 roede 90 el puik best WEIDLAND, gelegen tusschen den *Puinweg* en de *Boorn*, te Oldeboorn, bij de handwijzer of Kruisweg, in 2 *perceelen.*
3. 84 Roede 90 el HOOILAND, gelegen op de *Grootekamp* te Haskerdijken, rondsom belendende aan Jonkheer *V. L. Vegilin van Claerbergen.*
4. Zekere HUIZING, no. 50, en TUIN c. a., aan de *Boorn* te Oldeboorn.
5. Zekere HUIZING en ERF, aan den *Puinweg* aldaar, no. 51.

Alles in het breede bij Biljetten omschreven, en te aanvaarden de Gebouwen op den 12 Mei en de Landerijen op Sint Petri 1844.

OPENBARE VERKOOP.

MR. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Zaturdag den 18 November 1843, veilen, en op Zaturdag den 2 December 1843 aanbieden te verkoopen, telkens des avonds ten 6 ure, in het Logement zoo dadelijk te omschrijven, tegen genot van strijk- en verhooggelden:

Eene deftige en hechte HUIZINGE en LOGEMENT, *het Amsterdamsche en Groninger Veerhuis* genaamd, staande en gelegen aan de Beurtmanskaai te Lemmer, voorzien van 4 Kamers, 1 Keuken, 2 Regenwatersbakken, 1 Zolder met beschoten dak, 2 Kelders en verdere gerijfelijkheden; te aanvaarden op den middag van den 12 Mei 1844; thans bij de eigenaars *Jan Groeneboer en Vrouw* zelve in gebruik.

BOELGOED in de BANK van LEENING, te SNEEK, op Woensdag den 15 November 1843, van de VERSTANE PANDEN, welke niet tijdig genoeg zullen zijn afgelost of afgerent, welke beleend zijn in de maanden Januarij tot en met de maand Augustus, en alzoo over de acht eerste maanden van het jaar 1842.

UIT DE HAND TE KOOP op aannemelijke voorwaarden, of TE HUUR: Eene roijale HUIZINGE, met GRUTTERIJ, waarin sedert onheugelijke jaren die affaire met succes is, en nog wordt uitgeoefend, staande op het beste gedeelte van het Grootzand te Sneek. Informatien zijn te vernemen bij de eigenaarsche de Weduwe G. VAN GENT, aldaar. Brieven franco.

TE KOOP:

EEN welbezeilde en goed onderhoudene BOOT, bijna 7 el 400 streep lang, wijd en hol naar rato, met completen Tuig en Toebehooren. Nadere informatien bij W. VISSER Az., te Workum.

PELTERIJEN.

DE Ondergeteekende heeft de eer, zijnen geëerde begunstigers en allen die hem zouden willen begunstigen bekend te maken; dat hij ten zijnen huize heeft opgerigt eene PELTERIJ-WERKERIJ en alles wat tot dit vak behoort, beginnende met primo November e. k.

Recommandeert zich verder tot het herstellen van hetgeen door mot als anderzins is beschadigd geworden. Verzoekt ieders gunst en recommandatie; belovende eene prompte en civiele bediening.

NB. Voor Heeren Kleermakers zijn ook voorhanden gesteld, KRAGEN, GARNEERSELS voor Pelzen, enz.; alles tot zeer civiele prijzen. Zijne conditien zijn contante betaling, mits kortende 5 pCt.

N. LEMEI, *Kleermaker en Bontwerker, naast de Korenbeurs te Leeuwarden.*

WINTER-ARTIKELEN.

G. MINK, Kleermaker en Bontwerker op het Kleinzand te Sneek, maakt aan zijne geëerde begunstigers en allen die hem zouden willen begunstigen, bekend, dat hij wederom voorzien is van een aanzienlijk assortiment PELTERIJEN, en dezelve vervaardigt naar den laatsten smaak; alsmede dat hij alle defecten verbetert welke door mot zijn veroorzaakt.

Verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie; belovende in alles eene billijke behandeling.

BIJ den Ondergeteekende zijn vervaardigd en voorhanden onderscheidene soorten van KAGCHELS en KOOK-MACHINES, welke tot civiele prijzen zijn te bekomen, alsmede alle soorten van geslagen KOPERWERK en gegotene KOPERGOEDEREN, meerendeels voor verbruikers en tot slijtersprijzen wordende geleverd.

JOHs. WORTELAAR,
Koperslager en Geelgieter,
bij de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden.

Verandering van Woonplaats.

DE Ondergeteekende maakt zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij op den eersten November e. k. van woonplaats verandert, naar de Koemarkt, letter D, no. 166, in de liggende Os.

Leeuwarden, den 26 October 1843. G. J. SWARTS.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DE Ondergeteekende berigt aan zijne Stad- en Landgenooten, en voornamelijk aan zijne geëerde begunstigers, dat de LOTERIJHANDEL, welke gedreven wordt in het *Voorkamertje* van het Huis, vroeger door wijlen den Heer *Lehmann* bewoond, niet in aanraking is noch in de minste betrekking staat met die van

D. A. VAN GELDER,
bij het Hof letter G, no. 111.

Zijne geëerde begunstigers, bij welke hij zich bij voortduring aanbeveelt, gelieven daar wel op te reflecteren.

DE Ondergeteekende berigt hierdoor, dat bij hun ontvangen zijn de laatste MODELLEN van WINTERHOEDEN,

H. E. HEEGER.

FRIESCHE MEER- EN KANAAL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Te beginnen met *Dingsdag* den 31 October 1843, zal de dienst der Stoombooten op *Stroobos* ophouden en de regeling vervolgens zijn:

's DINGSDAGS, 's morgens 6 ure van de *Lemmer* naar *Sneek.*
" 8 " " " *Joure* " *Sneek.*
's namiddags 2 " " " *Sneek* " *Lemmer.*
" 3 " " " *Sneek* " *Joure.*

DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens circa 7 ure van de *Lemmer* naar *Sneek.* 's namiddags 2 ure van *Sneek* naar *Lemmer.*

Informatien aan de Kantoren der Agenten.

TE KOOP:

EENE beste MELKGEVENDE EZELIN met VEULEN. Nader informatie bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

)o( )o( )o(EENE fatsoenlijke BURGERDOCHTER, met bewijs van goed gedrag, lidmaat van de Gereformeerde Godsdienst, omstreeks 30 jaren oud, zag zich gaarne als HUISHOUDSTER geplaatst bij een Heer of in een Burger-huisgezin. Onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, alhier. Brieven franco.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.